

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

ในหัวข้อนี้ผู้วิจัยได้กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการวิจัย ดังนี้

- 3.1 ระเบียบวิธีวิจัย
- 3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย
- 3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล
- 3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.1 ระเบียบวิธีวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัยเป็นการศึกษาเพื่อประมวลเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ซึ่งมีวิธีดำเนินการดังนี้

- 1) ศึกษาหลักการและทฤษฎี และผลการวิจัยที่เกี่ยวข้อง ศึกษาสภาพปัจจุบัน หรือ ปรากฏการณ์ที่กำลังเกิดขึ้นในหน่วยงานทางการศึกษา เพื่อมาประมวลเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัย ในครั้งนี้
- 2) กำหนดกรอบแนวคิดในการวิจัย
- 3) กำหนดวัตถุประสงค์ในการวิจัย
- 4) กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
- 5) สร้างเครื่องมือเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรง ของเนื้อหา และให้ข้อคิดเห็น
- 6) ทดลองและปรับปรุงเครื่องมือ
- 7) เก็บรวบรวมข้อมูล
- 8) ตรวจสอบและวิเคราะห์ข้อมูล
- 9) สรุปผลการวิจัยและนำเสนอผลการวิจัย

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ เป็นโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น จำนวน 1,087 โรงเรียน

2) กลุ่มตัวอย่าง ผู้วิจัยได้ดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

(1) ขนาดของกลุ่มตัวอย่าง กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากตาราง R.V. Krejcie และ D.W. Morgan จากจำนวนประชากร 1,087 โรงเรียน จะได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างอย่างน้อย 284 โรงเรียน ผู้วิจัยได้กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 372 โรงเรียน

(2) การสุ่มตัวอย่างโดยวิธีการสุ่มแบบสองขั้นตอน (Two Stage Sampling) ซึ่งมีขั้นตอนการสุ่มดังนี้

ขั้นที่ 1 ทำการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) โดยใช้โรงเรียนในแต่ละขนาดของแต่ละอำเภอ เป็นหน่วยของการสุ่ม ตามสัดส่วนของแต่ละอำเภอได้จำนวนโรงเรียนทั้งหมด 372 โรงเรียน ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามขนาดของโรงเรียนในแต่ละอำเภอ

อำเภอ	ขนาดของโรงเรียน							
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	ประชากร	กลุ่ม	ประชากร	กลุ่ม	ประชากร	กลุ่ม	ประชากร	กลุ่ม
	ตัวอย่าง	ตัวอย่าง	ตัวอย่าง	ตัวอย่าง	ตัวอย่าง	ตัวอย่าง	ตัวอย่าง	ตัวอย่าง
เมือง	38	13	55	19	26	9	119	41
กระนวน	7	2	19	5	12	4	38	11
เขาสวนกวาง	14	5	16	5	4	1	34	11
ชนบท	11	4	19	5	5	2	35	11
ชุมแพ	20	7	34	12	15	5	69	24
น้ำพอง	27	9	38	13	12	4	77	26

ตารางที่ 1 จำนวนกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย จำแนกตามขนาดของโรงเรียนในแต่ละอำเภอ
(ต่อ)

อำเภอ	ขนาดของโรงเรียน							
	ขนาดเล็ก		ขนาดกลาง		ขนาดใหญ่		รวม	
	ประชากร	กลุ่ม	ประชากร	กลุ่ม	ประชากร	กลุ่ม	ประชากร	กลุ่ม
	ตัวอย่าง	ตัวอย่าง	ตัวอย่าง	ตัวอย่าง	ตัวอย่าง	ตัวอย่าง	ตัวอย่าง	ตัวอย่าง
บ้านไผ่	14	5	28	10	11	4	53	19
บ้านฝาง	22	8	18	6	3	1	43	15
เปือยน้อย	5	2	6	2	4	1	15	5
พระยืน	8	3	9	3	5	2	22	8
พล	28	10	26	9	6	2	60	21
ภูพาน	3	1	9	3	2	1	14	5
ภูเวียง	28	10	30	10	12	4	70	24
มัญจาคีรี	30	10	26	9	7	2	63	21
แวงน้อย	18	6	11	4	6	2	35	12
แวงใหญ่	14	5	10	3	1	1	25	9
สีชมพู	20	7	24	8	10	3	54	18
หนองเรือ	22	8	32	11	12	4	66	23
หนองสรวง	37	13	27	9	6	2	70	24
อุบลรัตน์	18	6	10	3	6	2	34	11
โคกโพธิ์ไชย	8	3	11	4	3	1	22	8
ซำสูง	4	1	8	3	2	1	14	5
หนองนาคำ	5	2	5	2	5	2	15	6
บ้านแฮด	12	4	8	3	2	1	22	8
โนนศิลา	4	1	13	4	1	1	18	6
รวม	417	145	492	165	178	62	1,087	372

ขั้นที่ 2 ทำการสุ่มข้าราชการครูในโรงเรียน ซึ่งประกอบด้วยผู้บริหารโรงเรียน ผู้ช่วยผู้บริหารโรงเรียน และครูผู้สอน เป็นผู้ให้ข้อมูล โดยการสุ่มแบบโควตา (Quota) มาโรงเรียนละ 1 คน ได้จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งสิ้น จำนวน 372 คน

3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1) การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามเรื่องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นในโรงเรียนประถมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นตามขั้นตอนดังต่อไปนี้

- (1) ศึกษาเอกสาร ตำรา หลักเกณฑ์วิธีการต่างๆ เกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น
- (2) กำหนดกรอบความคิดในการสร้างเครื่องมือ
- (3) สร้างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษา และผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของภาษา (Wording) แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข
- (4) นำเครื่องมือไปทดลอง (Try out) กับข้าราชการครูสังกัดสำนักงาน การประถมศึกษา อำเภอกุสุมาลย์ จังหวัดชัยภูมิ จำนวน 30 คน โดยใช้เวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 15 วัน นำมาคำนวณหาความเที่ยง (Reliability) โดยใช้สัมประสิทธิ์อัลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นดังนี้ ตอนที่ 2 เท่ากับ 0.9697 ตอนที่ 3 เท่ากับ 0.9360

2) ลักษณะของเครื่องมือและประสิทธิภาพของเครื่องมือ

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ แบ่งเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) มุ่งสำรวจสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับการดำเนินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ จำนวน 58 ข้อ ซึ่งมีความหมายดังนี้

- 4 หมายความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3 หมายความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก
- 2 หมายความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัญหาในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น แบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 4 ระดับ จำนวน 27 ข้อ ซึ่งมีความหมายดังนี้

- 4 หมายความว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3 หมายความว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก
- 2 หมายความว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย
- 1 หมายความว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) และแบบปลายเปิด (Open ended)

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

- 1) เสนอขอใ้บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น ทำหนังสือถึงผู้อำนวยการการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น เพื่อขออนุญาตและขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล
- 2) ส่งหนังสือพร้อมเครื่องมือในการวิจัย ถึงหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ในสังกัดสำนักงานการประถมศึกษาจังหวัดขอนแก่น เพื่อขอความร่วมมือในการส่งแบบสอบถามถึงข้าราชการครูในโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง โดยผู้วิจัยประสานงานระดับอำเภอด้วยตนเอง
- 3) การเก็บรวบรวมแบบสอบถาม ผู้วิจัยประสานงานขอความร่วมมือกับหัวหน้าการประถมศึกษาอำเภอ ในการเก็บรวบรวมแบบสอบถามไว้ที่สำนักงานการประถมศึกษาอำเภอ โดยผู้วิจัยไปรวบรวมแบบสอบถามจากสำนักงานการประถมศึกษาอำเภอด้วยตนเอง จำนวนแบบสอบถามที่ส่งไป 372 ชุด ได้รับคืนครบสมบูรณ์ 372 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 โดยในช่วงที่หนึ่งได้รับแบบสอบถามมา จำนวน 280 ชุด และในช่วงที่สองได้ติดตามกลับคืนมาจนครบ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

ข้อมูลที่รวบรวมได้นำไปวิเคราะห์ โดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป SPSS/PC+ (Statistical Package for the Social Science/Personal Computer) ดังนี้

- 1) ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพของผู้ตอบแบบสอบถาม วิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ (%) แล้วนำเสนอในรูปตารางประกอบความเรียง

2) ข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า วิเคราะห์โดยการหาค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) เป็นรายชื่อ และแปลผลข้อมูลโดยใช้เกณฑ์ค่าเฉลี่ย ดังนี้

ตอนที่ 2 การดำเนินการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

3.51 - 4.00 หมายความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

2.51 - 3.50 หมายความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

1.51 - 2.50 หมายความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายความว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

ตอนที่ 3 ปัญหาในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น

3.51 - 4.00 หมายความว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมากที่สุด

2.51 - 3.50 หมายความว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมาก

1.51 - 2.50 หมายความว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อย

1.00 - 1.50 หมายความว่า มีปัญหาอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3) ข้อมูลที่ได้จากแบบตรวจสอบรายการ ข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น นำมาวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่ และหาค่าร้อยละ (%) และแบบปลายเปิดนำมาวิเคราะห์ เพื่อมาประกอบการอภิปรายผล